

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 décembre 2005

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement
des étrangers**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur
l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement
des étrangers, en ce qui concerne
les conditions relatives
au regroupement familial**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR
MME **Jacqueline GALANT**

Documents précédents :

Doc 51 **1861/ (2004/2005)** :

001 : Projet de loi.

002 et 003 : Amendements.

Doc 51 **1529/ (2004/2005)** :

001 : Proposition de loi de MM. Annemans, Bultinck, De Man, D'haeseleer, Goyvaerts, Mortelmans, Schoofs, Tastenhoye et Van den Eynde.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 december 2005

WETSONTWERP

**tot aanpassing van de wet van 15 december
1980 betreffende de toegang tot het
grondgebied, het verblijf, de vestiging en de
verwijdering van vreemdelingen**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 15 december
1980 betreffende de toegang tot
het grondgebied, het verblijf,
de vestiging en de verwijdering
van vreemdelingen, wat de voorwaarden
voor gezinsvereniging betreft**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Jacqueline GALANT**

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1861/ (2004/2005)** :

001 : Wetsontwerp.

002 en 003 : Amendementen.

Doc 51 **1529/ (2004/2005)** :

001 : Wetsvoorstel van de heren Annemans, Bultinck, De Man, D'haeseleer, Goyvaerts, Mortelmans, Schoofs, Tastenhoye en Van den Eynde.

**Composition de la commission à la date du dépôt du rapport /
Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag:
Président/Voorzitter : André Frédéric**

A. — Membres titulaires/Vaste leden :

VLD Filip Anthuenis, Willy Cortois, Guido De Padt
PS André Frédéric, Jean-Claude Maene, Annick Saudoyer
MR Corinne De Permentier, Jacqueline Gallant, Eric Libert

sp.a-spirit Stijn Bex, Philippe De Coene, Jan Peeters
CD&V Dirk Claes, Katrien Schryvers
Vlaams Belang Nancy Caslo, Filip De Man
cdH Joseph Arens

B. — Membres suppléants/Plaatsvervangers :

Miguel Chevalier, Claude Marinower, Martine Taelman, Geert Versnick
Mohammed Boukourna, Talbia Belhouari, Marie-Claire Lambert,
Karine Lalieux
Daniel Ducarme, Richard Fournaux, Jean-Pierre Malmendier,
Marie-Christine Marghem
Hans Bonte, Greet Van Gool, Dylan Casaer, Koen T'Sijen
Nahima Lanjri, Mark Verhaegen, Servais Verherstraeten
Koen Bultinck, Guido Tastenhoye, Francis Van den Eynde
Brigitte Wiaux, David Lavaux

C. — Membre sans voix délibérative/ Niet-stemgerechtigd lid :

ECOLO Marie Nagy
NV-A Patrick De Grootte

cdH	: Centre démocrate Humaniste
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	: Front National
MR	: Mouvement Réformateur
N-VA	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	: Parti socialiste
sp.a - spirit	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	: Vlaams Belang
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission
MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)

PLEN : Plenum
COM : Commissievergadering
MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

I. Procédure	3
II. Exposé introductif de M. Patrick Dewael vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur	4
III. Exposé introductif des auteurs des propositions jointes	7
IV. Discussion générale	9
A. Questions et observations des membres	9
B. Réponses du vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur	12
C. Répliques	14
V. Discussion des articles	19
VI. Votes	21

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers au cours de ses réunions des 9 et 22 novembre 2005.

I.— PROCÉDURE

En vertu de l'article 24, alinéa 3, du Règlement de la Chambre, les propositions suivantes ont été jointes au projet de loi à l'examen :

– la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les mariages fictifs, DOC 51 0576/001;

– la proposition de résolution relative à la lutte contre les mariages de complaisance, DOC 51 1283/001;

– la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en ce qui concerne les conditions relatives au regroupement familial, DOC 51 1529/001;

– la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, DOC 51 1584/001;

INHOUDSOPGAVE

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting door de heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	4
III. Inleidende uiteenzetting door de indieners van de samengevoegde voorstellen	7
IV. Algemene bespreking	9
A. Vragen en opmerkingen van de leden	9
B. Antwoorden van de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	12
C. Replieken	14
V. Artikelsgewijze bespreking	19
VI. Stemmingen	21

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft het wetsontwerp tot aanpassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen besproken tijdens haar vergaderingen van 9 en 22 november 2005.

I. — PROCEDURE

Krachtens artikel 24, derde lid, van het Reglement van de Kamer werden de volgende voorstellen met het bovenstaand wetsontwerp samengevoegd:

– wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat schijnhuwelijken betreft, DOC 0576/001;

– voorstel van resolutie over de aanpak van schijnhuwelijken, DOC 51 1283/001;

– wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat de voorwaarden voor gezinshereniging betreft, DOC 51 1529/001;

– wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, DOC 51 1584/001;

– la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de décourager les mariages de complaisance, DOC 51 1590/001;

– la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue du durcissement des conditions relatives au regroupement familial, DOC 51 1729/001.

M. Filip Anthuenis (VLD) demande, au nom des auteurs, de ne pas joindre la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les mariages fictifs (DOC 51 0576/001) et la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue du durcissement des conditions relatives au regroupement familial (DOC 51 1729/001).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) demande de ne pas joindre sa proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (DOC 51 1584/001).

M. Philippe De Coene (sp.a-spirit) demande, au nom de l'auteur, de ne pas joindre la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en vue de décourager les mariages de complaisance (DOC 51 1590/001).

À la suite de la discussion générale, *Mme Nahima Lanjri (CD&V)* renonce, au nom des auteurs de la proposition de résolution relative à la lutte contre les mariages de complaisance (DOC 51 1283/001), à ce que celle-ci soit jointe au projet de loi à l'examen.

II.— EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. PATRICK DEWAELE, VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, rappelle que l'accord du gouvernement prévoit explicitement que, en général, la lutte contre les abus des procédures d'immigration et, en particulier, la lutte contre les mariages blancs et contre la fraude en matière de regroupement familial, doit être intensifiée.

– wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter ontmoediging van schijnhuwelijken, DOC 51 1590/001;

– wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf en de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen teneinde de voorwaarden inzake gezinshereniging te verstrengen, DOC 51 1729/001.

De heer Filip Anthuenis (VLD) vraagt namens de indieners de samenvoeging van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat schijnhuwelijken betreft (DOC 0576/001) en van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf en de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen teneinde de voorwaarden inzake gezinshereniging te verstrengen (DOC 51 1729/001) op te heffen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vraagt haar wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (DOC 1584/001) te ontkoppelen.

De heer Philippe De Coene (sp.a-spirit) verklaart namens de indiener van het wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter ontmoediging van schijnhuwelijken (DOC 51 1590/001) de samenvoeging te willen opheffen.

Ingevolge de algemene bespreking ziet *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* namens de indieners van het voorstel van resolutie over de aanpak van schijnhuwelijken (DOC 51 1283/001) af van de samenvoeging ervan met het voorliggend wetsontwerp.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PATRICK DEWAELE, VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

De heer Patrick Dewael, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, herinnert eraan dat het regeerakkoord uitdrukkelijk bepaalt dat, in het algemeen, de strijd tegen misbruiken van de immigratieprocedure en, inzonderheid, de schijnhuwelijken en bedrog op het vlak van gezinshereniging, moet worden aangescherpt.

Force est de constater que, de plus en plus, des mariages sont contractés dans l'unique but d'acquérir un avantage sur le plan du séjour qui découle du statut de conjoint et plus pour créer une communauté de vie durable. Il est dès lors essentiel d'enrayer cette tendance néfaste.

Pour ces raisons, un certain nombre d'initiatives concrètes ont déjà été prises:

- la circulaire du 13 septembre 2005 qui met en place une collaboration entre les fonctionnaires de l'état civil et l'Office des Etrangers. Cette collaboration devra permettre au fonctionnaire de l'état civil de disposer d'informations correctes et complètes relatives aux étrangers qui souhaitent contracter mariage durant leur séjour illégal. Ainsi, des mariages blancs peuvent être évités;

- un avant-projet de loi, en voie de finalisation, qui doit permettre de contrôler pendant une période plus longue les personnes qui ont obtenu un droit de séjour suite à un mariage. S'il y a abus de l'institution du mariage, il doit en effet être possible de mettre fin après une période plus longue au droit de séjour acquis abusivement.

A côté de ces mesures de coordination et de contrôle, il faut également prévoir des sanctions à l'effet préventif.

Dans ce cadre, le projet à l'examen vise à sanctionner explicitement la conclusion d'un mariage de complaisance.

Trois situations différentes se distinguent.

Tout d'abord, le projet prévoit une sanction lorsqu'un mariage est conclu dans le seul but de conférer un droit de séjour à l'un des conjoints. En vertu de cette disposition, les deux partenaires, c'est-à-dire à la fois celui qui poursuit un avantage en matière de séjour et la personne qui lui prête assistance dans ce cadre, peuvent être sanctionnés. La peine prévue est un emprisonnement de huit jours à trois mois ou une amende.

La deuxième hypothèse vise la situation dans laquelle le partenaire résidant légalement dans le Royaume reçoit une somme d'argent pour contracter un mariage de complaisance. Un mariage blanc est souvent conclu avec un ressortissant belge ou un étranger établi en Belgique qui, par la conclusion de ce mariage, tente d'acquérir un revenu supplémentaire. À l'heure actuelle, cette

Men kan er niet omheen dat almaar meer huwelijken worden gesloten uitsluitend met het doel een voordeel binnen te halen in verband met het verblijf dat voortvloeit uit de status van echtgenoot, veeleer dan om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Het is dan ook essentieel die kwalijke trend een halt toe te roepen.

Daartoe werd al een aantal concrete initiatieven genomen:

- de rondzendbrief van 13 september 2005 die een samenwerking instelt tussen de ambtenaren van de burgerlijke stand en de dienst Vreemdelingenzaken. Dank zij die samenwerking zal de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen beschikken over juiste en volledige informatie betreffende de vreemdelingen die tijdens hun illegaal verblijf in het huwelijk willen treden. Zo kunnen schijnhuwelijken worden voorkomen;

- een voorontwerp van wet, waaraan de laatste hand wordt gelegd, dat de mogelijk schept de personen die ingevolge een huwelijk een verblijfsrecht hebben gekregen, gedurende een langere periode te controleren. Indien het huwelijk als instituut wordt misbruikt, moet aan het ten onrechte verkregen verblijfsrecht immers na langere tijd een einde kunnen worden gemaakt.

Naast die controle- en coördinatiemaatregelen, moet tevens in straffen met een preventieve werking worden voorzien.

Huidig ontwerp strekt er in dit raam toe het afsluiten van een schijnhuwelijk uitdrukkelijk strafbaar te stellen.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen drie verschillende situaties.

Ten eerste wordt voorzien in een strafbaarstelling indien een huwelijk er enkel op gericht is een verblijfsrecht te zien toekennen aan een van de echtgenoten. Ingevolge deze bepaling kunnen de beide partners, dus zowel diegene die een verblijfsrechtelijk voordeel nastreeft, als de persoon die hem hierbij behulpzaam is, bestraft worden. Een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden of een geldboete worden vooropgesteld.

De tweede hypothese voorziet de situatie waarbij de legaal in het Rijk verblijvende partner een geldsom ontvangt om hem te vergoeden voor het afsluiten van een schijnhuwelijk. Vaak wordt een schijnhuwelijk afgesloten met een Belgisch onderdaan of een in België gevestigde vreemdeling die door middel van dit huwelijk poogt om een extra inkomen te verwerven. Op dit ogen-

personne ne court guère de risques. En cas d'annulation du mariage, le prétendu partenaire sera tenu de quitter le territoire. Souvent, la personne qui a acquis un avantage financier n'est pas sanctionnée. En prévoyant une sanction distincte et plus sévère pour la personne qui souhaite s'enrichir par le biais d'un mariage de complaisance, le projet à l'examen comble toutefois la lacune existant dans la législation. La peine prévue est un emprisonnement de 15 jours à un an ou une amende.

Enfin, on envisage la situation dans laquelle une personne contraint un des partenaires à contracter un mariage blanc. Il est à noter que, dans cette hypothèse, toute personne qui en contraint une autre à contracter mariage afin de faire naître un avantage en matière de séjour au profit d'un des partenaires, peut être sanctionnée. La personne qui exerce la contrainte peut donc être l'étranger qui acquiert un avantage en matière de séjour par le biais du mariage de complaisance, mais aussi un tiers, par exemple, un parent qui contraint son enfant à contracter mariage dans le seul but de voir accorder un droit de séjour à un étranger. En l'occurrence, la peine prévue est un emprisonnement d'un mois à deux ans ou une amende.

La tentative du délit est, elle aussi, punissable dans tous les cas.

Le Conseil d'État remarque, dans son avis, qu'il est déjà possible de sanctionner, dans certains cas, la conclusion d'un mariage de complaisance sur la base des articles 77 et suivants de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Eu égard à l'augmentation du nombre de mariages de complaisance, une réglementation claire et spécifique s'impose néanmoins. Les règles juridiques existantes ne sont en effet toujours pas appropriées pour lutter efficacement contre les mariages blancs.

Ainsi, l'actuel article 77 de la loi précitée du 15 décembre 1980 vise principalement à sanctionner des personnes qui aident un étranger à enfreindre la législation relative au séjour. Le projet de loi à l'examen tend en revanche à sanctionner une infraction aux dispositions du Code civil entraînant des conséquences en matière de droit de séjour.

En outre, ledit article ne permet de sanctionner que les personnes qui aident un étranger en situation illégale, alors que le projet à l'examen permet de punir tant la personne qui prête assistance en se prêtant à un mariage de complaisance que la personne qui cherche à en retirer un avantage en matière de droit de séjour.

blik loopt deze persoon weinig risico. Indien het huwelijk vernietigd wordt, zal zijn zogenaamde partner het grondgebied dienen te verlaten. De persoon die een financieel voordeel verwierf, wordt vaak niet gesanctioneerd. Door een afzonderlijke en hogere bestraffing te voorzien ten aanzien van de persoon die zich via een schijnhuwelijk wenst te verrijken, wordt de bestaande lacune in de wetgeving evenwel ondervangen. Hier wordt voorzien in een gevangenisstraf van 15 dagen tot een jaar of een geldboete.

Tenslotte wordt voorzien in de situatie waarbij een persoon één van de partners dwingt om een schijnhuwelijk af te sluiten. Op te merken valt dat in deze hypothese iedere persoon die een ander persoon dwingt om een huwelijk af te sluiten teneinde voor een van de partners een verblijfsrecht te doen ontstaan, bestraft kan worden. De persoon die de dwang uitoefent kan dus de vreemdeling zijn die door middel van het schijnhuwelijk een verblijfsrecht verwerft. Het kan evenwel ook een derde zijn, bijvoorbeeld de ouder die zijn kind dwingt om een huwelijk aan te gaan dat er enkel op gericht is een verblijfsrecht te laten toekennen aan een vreemdeling. Hier is gevangenisstraf van één maand tot twee jaar of een geldboete mogelijk.

In alle gevallen wordt tevens de poging om een dergelijk misdrijf te begaan, strafbaar gesteld.

De Raad van State merkt in zijn advies op dat de artikelen 77 en volgende van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen reeds toelaten om, in bepaalde gevallen, een schijnhuwelijk te bestraffen.

Ingevolge de toename van het aantal schijnhuwelijken dringt een specifieke en duidelijke reglementering zich echter op. De bestaande rechtsregels zijn immers niet steeds aangepast om schijnhuwelijken effectief te bestrijden.

Zo is het huidige artikel 77 van de bovengenoemde wet van 15 december 1980 er hoofdzakelijk op gericht om personen te bestraffen die een vreemdeling bijstaan bij een inbreuk op de verblijfswetgeving. Het voorliggend wetsontwerp strekt er daarentegen toe een inbreuk op de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek te bestraffen waaraan verblijfsrechtelijke gevolgen verbonden zijn.

Bovendien laat dit artikel slechts de bestraffing toe van de persoon die een illegale vreemdeling bijstaat, terwijl huidig ontwerp toelaat zowel de persoon die hulp biedt, door zich te lenen voor een schijnhuwelijk, als de persoon die een verblijfsrechtelijk voordeel nastreeft, te bestraffen.

Les dispositions des articles 77bis, 77ter et 77quater de la loi 15 décembre 1980, auxquelles renvoie le Conseil d'État, concernent la lutte contre le trafic d'êtres humains et ne sont donc pas non plus, vu leur objectif, les règles les plus appropriées pour engager la lutte contre les mariages de complaisance.

La nécessité d'une incrimination distincte ne semble donc pas faire débat. Du reste, la demande d'une telle incrimination émane non seulement des fonctionnaires du terrain, mais aussi de nombreux membres de la Chambre.

Le vice-premier ministre précise que l'incrimination des mariages de complaisance n'empêche pas que d'autres dispositions pénales puissent tout autant être applicables. Il n'est pas inimaginable, par exemple, que – en raison des règles de concours – certains faits soient sanctionnés tant en vertu des règles du projet de loi à l'examen que sur la base des dispositions pénales relatives au trafic d'êtres humains.

Il est enfin convaincu qu'une loi qui incrimine expressément les mariages de complaisance aura également un effet préventif. On peut en effet espérer que certaines personnes qui, dans d'autres circonstances, se prêteraient à un mariage de complaisance ou contraindraient des tiers à contracter un tel mariage, en seront dissuadées par cette incrimination.

III. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DES AUTEURS DES PROPOSITIONS JOINTES

A. Proposition de résolution relative à la lutte contre les mariages de complaisance

Mme Nahima Lanjri (CD&V) explique, en guise d'introduction, que les mesures répressives prévues dans le projet de loi à l'examen sont certes nécessaires, mais insuffisantes. En premier lieu, il est important d'éviter que soient contractés des mariages de complaisance afin d'éviter que certaines personnes soient victimes de cette pratique. Si cela s'avère impossible, le partenaire trompé doit – de manière tant préventive que réactive – bénéficier de l'attention et de la protection nécessaires. D'autre part, le regain d'attention à l'égard des mariages de complaisance ne peut avoir pour conséquence que chaque mariage impliquant un étranger soit considéré comme suspect et entravé pour cette raison.

De bepalingen van de artikelen 77bis, 77ter en 77quater van de wet van 15 december 1980, waarnaar de Raad van State verwijst, betreffen de strijd tegen de mensensmokkel en zijn dus, gezien hun doel, evenmin de meest aangepaste regels om de strijd tegen schijnhuwelijken aan te gaan.

De nood aan een afzonderlijke strafbaarstelling lijkt dus niet ter discussie te staan. De vraag hiertoe werd trouwens niet alleen gesteld door de ambtenaren op het terrein maar ook door tal van leden van de Kamer.

De vice-eerste minister benadrukt dat de strafbaarstelling van schijnhuwelijken niet verhindert dat andere strafbepalingen evenzeer van toepassing kunnen zijn. Het is bijvoorbeeld niet denkbeeldig dat – als gevolg van de regels van de samenloop – bepaalde feiten bestraft worden op basis van zowel de regels uit dit wetsontwerp als op basis van de strafbepalingen met betrekking tot de mensensmokkel.

Ten slotte is hij ervan overtuigd dat een wet die schijnhuwelijken uitdrukkelijk strafbaar stelt, ook een preventieve werking zal hebben. Er mag immers verwacht worden dat een aantal personen die zich anders zouden lenen voor een schijnhuwelijk of anderen zouden dwingen een dergelijk huwelijk af te sluiten, door de strafbaarstelling, zullen worden afgeschrikt.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE INDIENERS VAN DE SAMENGEVOEGDE VOORSTELLEN

A. Voorstel van resolutie over de aanpak van schijnhuwelijken

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verduidelijkt als inleiding dat de repressieve maatregelen, voorzien in het voorliggend wetsontwerp, weliswaar noodzakelijk maar niet voldoende zijn. Belangrijk is in de eerste plaats te vermijden dat schijnhuwelijken *überhaupt* worden gesloten om zo te voorkomen dat deze praktijk slachtoffers maakt. Indien dit niet mogelijk is gebleken, moet de misleide partner – zowel preventief als reactief – de nodige aandacht en bescherming krijgen. Anderzijds mag de verhoogde aandacht voor schijnhuwelijken er dan weer niet toe leiden dat elk huwelijk waarbij een vreemdeling betrokken is, als verdacht beschouwd wordt en als dusdanig bemoeilijkt wordt.

En outre, l'intervenante affirme qu'il existe, tous partis confondus, un large consensus sur les différents principes repris dans la proposition de résolution. Concrètement, il s'agit des points suivants:

- empêcher le «shopping» d'une commune à l'autre;
- la formation des fonctionnaires concernés afin qu'ils apprennent à distinguer un mariage authentique d'un mariage de complaisance;
- la désignation d'un magistrat d'assistance auprès du collège des procureurs généraux. Il convient de souligner, à cet égard, que cette suggestion a été insérée à la demande de plusieurs parquets;
- l'introduction d'un titre de séjour provisoire, pouvant être prolongé, afin que l'authenticité du mariage puisse être examinée de manière plus approfondie. À cet égard, il convient toutefois de rester vigilant pour repérer les véritables divorces;
- l'installation d'un guichet central auquel pourraient s'adresser tant les partenaires de bonne foi que les victimes d'un mariage de complaisance;
- la coordination, à moyen terme, des mesures à l'échelle européenne.

En outre, elle souligne que des efforts particuliers s'imposent afin d'optimiser le matériel statistique.

L'intervenante estime également qu'il faut examiner la question de savoir dans quelle mesure le mariage contracté à l'étranger est authentique. Des mariages de complaisance peuvent en effet également se contracter dans le pays d'origine du partenaire et lui permettre d'obtenir ainsi un permis de séjour en vertu du régime du regroupement familial.

Enfin, Mme Lanjri estime qu'il y a encore du pain sur la planche en matière de prévention et de coordination.

B. Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les conditions relatives au regroupement familial

M. Filip De Man (Vlaams Belang) explique que la proposition de loi à l'examen vise à renforcer les règles en matière de regroupement familial en exigeant que le mariage ait été contracté avant que le partenaire n'arrive en Belgique, d'une part, et que le regroupement ait lieu dans les deux ans suivant l'obtention du permis de séjour par le partenaire résidant en Belgique, d'autre part. En cas de dissolution du mariage dans les cinq

Verder stelt de spreker dat er over de partijgrenzen heen een ruime consensus bestaat over de verschillende principes die in het voorstel van resolutie zijn opgenomen. *In concreto* betreft het de volgende punten:

- het oprichten van een gegevensbank die het «shoppen» van de ene gemeente naar de andere onmogelijk dient te maken;
- het opleiden van de betrokken ambtenaren om het onderscheid tussen een echt en een schijnhuwelijk te leren maken;
- het aanduiden van een bijstandsmagistraat bij het College van procureurs-generaal. Hierbij dient te worden aangestipt dat deze suggestie op vraag van verschillende parketten werd ingelast;
- het invoeren van de tijdelijke, verlengbare verblijfstitel zodat de echtheid van het huwelijk beter kan worden onderzocht. Hierbij dient men echter op zijn hoede te zijn voor echte scheidingen;
- het installeren van een centraal meldpunt waar zowel partners die te goeder trouw zijn, als slachtoffers van een schijnhuwelijk terecht kunnen;
- het op middellange termijn coördineren van de maatregelen op Europees vlak.

Daarnaast benadrukt zij dat bijzondere inspanningen nodig zijn om het statistisch materiaal te optimaliseren.

Ook is de spreker van oordeel dat moet onderzocht worden in hoeverre het in het buitenland gesloten huwelijk echt is. Schijnhuwelijken kunnen immers ook in het land van herkomst van de partner gesloten worden waarbij deze onder het regime van de gezinshereniging een verblijfstitel bekomt.

Ten slotte meent mevrouw Lanjri dat er op het vlak van preventie en coördinatie nog veel werk op de plank is.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat de voorwaarden voor gezinshereniging betreft

De heer Filip De Man (Vlaams Belang) licht toe dat dit wetsvoorstel de regeling van de gezinshereniging beoogt te verstrengen door te eisen dat het huwelijk dient te zijn gesloten vóórleer de partner naar België komt, enerzijds, én dat de hereniging plaats heeft binnen de twee jaar nadat de in België verblijvende partner zijn verblijfstitel heeft bekomen, anderzijds. Bij ontbinding van het huwelijk binnen de vijf jaar na de gezins-

ans qui suivent le regroupement familial, le partenaire qui est venu de l'étranger perd son titre de séjour.

Il ressort de la pratique que le regroupement familial est devenu un système de constitution de famille: on fait venir le futur partenaire de l'étranger afin de conclure un mariage (blanc) en Belgique. Il est clair que les généreuses prestations sociales accordées en Belgique ont un effet incitatif. Qui plus est, la réaction contre le recours abusif à cette formule se limite, pour l'instant, à combattre les symptômes.

Il va de soi qu'une exception est prévue, en la matière, pour les motifs humanitaires exceptionnels prévus par l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Enfin, M. De Man fait remarquer que le projet de loi à l'examen ne prévoit rien en ce qui concerne les mariages arrangés.

IV.— DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mme Corinne De Permentier (MR) prouve l'utilité des mesures envisagées à l'aide d'un exemple poignant tiré de la pratique. Une jeune femme originaire d'Afrique du Nord rencontre le conjoint idéal par le biais d'arrangements familiaux. Peu après le mariage, il s'avère que le conjoint était en fait exclusivement intéressé par le titre de séjour. Malgré l'annulation du mariage et l'obligation de quitter le pays, l'ex-conjoint réside encore en Belgique et ne cesse de harceler et de menacer la jeune femme en question. Qui plus est, il a déjà fait venir son épouse de l'étranger et il demande maintenant une régularisation pour motifs humanitaires sur la base de l'article 9, alinéa 3, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Étant donné que ce type d'abus n'est pas assez puni pour l'instant, l'intervenante se réjouit de la proposition de loi à l'examen.

Elle espère que ces mesures seront réellement mises en œuvre.

Enfin, Mme De Permentier demande la confirmation que le titre de séjour est annulé automatiquement en cas d'annulation du mariage.

*
* *

hereniging vervalt de verblijfstitel van de overgekomen partner.

Uit de praktijk blijkt dat de gezinshereniging verworpen is tot een systeem van gezinsvorming: men laat immers de toekomstige partner uit het buitenland overkomen waarna het (schijn)huwelijk in België gesloten wordt. Het hoeft geen betoog dat de ruime Belgische sociale voorzieningen als *incentive* fungeren. Daarenboven overstijgt de reactie tegen het oneigenlijk gebruik van deze formule momenteel niet het niveau van de symptoombestrijding.

Vanzelfsprekend wordt hierbij uitzondering gemaakt voor de in artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden voorziene uitzonderlijke humanitaire redenen.

Ten slotte merkt de heer De Man op dat het voorliggend wetsontwerp niets voorziet betreffende het gearrangeerd huwelijk.

IV. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Corinne De Permentier (MR) bewijst met een schrijnend voorbeeld uit de praktijk het nut van de ontworpen maatregelen. Een jonge vrouw van Noord-Afrikaanse origine ontmoet via familiale regelingen de ideale echtgenoot. Kort na het huwelijk blijkt deze echter uitsluitend in de verblijfstitel geïnteresseerd geweest te zijn. Ondanks de nietigverklaring van het huwelijk en een bevel om het land te verlaten verblijft de ex-echtgenoot nog altijd in België en houdt hij niet op de vrouw in kwestie te stalken en te bedreigen. Daarenboven heeft hij reeds zijn echtgenote laten overkomen en vraagt hij nu een regularisatie om humanitaire redenen op basis van artikel 9, derde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf en de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Aangezien dergelijke wantoestanden momenteel te licht gestraft worden, verheugt zij zich dan ook over het wetsontwerp.

Zij drukt de hoop uit dat deze maatregelen ook daadwerkelijk zullen worden gebruikt.

Ten slotte vraagt mevrouw De Permentier de bevestiging dat de verblijfstitel automatisch vervalt bij de nietigverklaring van het huwelijk.

*
* *

Mme Nahima Lanjri (CD&V) prévient que l'objectif des dispositions en projet ne peut pas être de sanctionner également la victime d'un mariage de complaisance.

Elle propose ensuite de mettre la répression du mariage de complaisance en conformité avec celle prévue dans la loi du 10 août 2005 modifiant diverses dispositions en vue de renforcer la lutte contre la traite et le trafic des êtres humains et contre les pratiques des marchands de sommeil. Les sanctions prévues dans le projet de loi à l'examen paraissent en effet si légères qu'elles pourraient assez facilement être prises en compte en cas de mariage de complaisance contre rémunération.

L'intervenante souhaite également limiter le nombre de tentatives de mariage de complaisance en prévoyant, après une condamnation de ce chef, une «période d'attente» d'un an.

Elle fait ensuite observer que dans la pratique, la sanction la plus importante pour un mariage de complaisance, à savoir le retrait du titre de séjour ainsi obtenu, n'est que rarement appliquée, de sorte que la victime demeure frustrée. En effet, avant que l'on puisse procéder à une expulsion à la suite d'une condamnation, le partenaire qui a été dupé doit respecter le délai d'appel. Ensuite, il doit informer l'Office des étrangers qui, à son tour, doit introduire une procédure en vue de la déchéance du titre de séjour en question. Le condamné peut entretemps contracter un nouveau mariage, de sorte que son expulsion devient impossible.

En outre, l'intervenante estime que l'on devrait pouvoir être déchu de la nationalité belge obtenue sur la base d'un mariage de complaisance.

Enfin, Mme Lanjri rappelle que la procédure d'annulation d'un mariage peut prendre actuellement cinq ans. C'est pourquoi on opte, dans la plupart des cas, pour la simple dissolution du mariage sur la base de la séparation de fait. Il paraît donc recommandé de donner aux parquets davantage de moyens, de manière à rendre cette fausse solution superflue.

*
* *

M. Filip De Man (Vlaams Belang) constate que le débat sur le regroupement familial est restreint. Il est en effet limité au projet de loi à l'examen qui ne s'applique qu'à un petit nombre de cas.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) waarschuwt dat het niet de bedoeling kan zijn dat krachtens de ontworpen bepalingen ook het slachtoffer van een schijnhuwelijk gestraft kan worden.

Voorts stelt zij voor om de bestrafing van het schijnhuwelijk in overeenstemming te brengen met deze voorzien in de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers. De in voorliggend wetsontwerp opgenomen strafmaatregelen lijken immers zo licht dat zij – bij een schijnhuwelijk tegen betaling – relatief gemakkelijk kunnen worden meegerekend.

Tevens wenst de spreker het aantal pogingen om een schijnhuwelijk af te sluiten te beperken door – na een veroordeling hiervoor – een «wachterperiode» van één jaar in te lassen.

Verder wijst zij erop dat de belangrijkste sanctie voor een schijnhuwelijk, met name het verval van de aldus bekomen verblijfstitel, in de praktijk nauwelijks toegepast wordt waardoor het slachtoffer gefrustreerd achterblijft. Inderdaad, vooraleer er na een veroordeling tot uitwijzing kan worden overgegaan, dient de gedupeerde partner de beroepstermijn te respecteren. Daarna moet hij de dienst Vreemdelingenzaken op de hoogte brengen die op zijn beurt een procedure moet inleiden met het oog op het verval van de betrokken verblijfstitel. De veroordeelde kan ondertussen een nieuw huwelijk sluiten waardoor zijn uitwijzing onmogelijk wordt.

Daarenboven meent de spreker dat de op basis van een schijnhuwelijk verkregen Belgische nationaliteit zou moeten kunnen worden vervallen verklaard.

Ten slotte herinnert mevrouw Lanjri eraan dat de procedure voor de nietigverklaring van een huwelijk momenteel vijf jaar in beslag kan nemen. Daarom wordt in de meeste gevallen gekozen voor de gewone ontbinding van het huwelijk op basis van de feitelijke scheiding. Het verdient derhalve aanbeveling de parketten meer middelen te verlenen zodat deze nepoplossing overbodig wordt.

*
* *

De heer Filip De Man (Vlaams Belang) stelt vast dat het debat betreffende de gezinshereniging verengd wordt. Het wordt immers beperkt tot het voorliggend wetsontwerp dat slechts op een klein aantal gevallen van toepassing is.

Il demande en outre – à la lumière des sommes importantes que l'on est disposé à déboursier pour un mariage de complaisance – dans quelle mesure le ministre est prêt à augmenter le taux de peine proposé, qui est nettement trop faible.

L'intervenant plaide, en outre, pour que l'on retire tous les avantages possibles qui sont acquis avec le mariage de complaisance, donc non seulement le titre de séjour, mais également la nationalité belge.

Enfin, M. De Man aimerait savoir comment l'on pourra, avec le texte proposé, contrôler si un mariage contracté à l'étranger est également un mariage de complaisance.

*
* *

M. Filip Anthuenis (VLD) souligne que, même si elles ne permettront de s'attaquer qu'à une fraction des irrégularités, les mesures en projet ont un effet dissuasif.

Contrairement à l'intervenant précédent, il considère que les sanctions proposées sont malgré tout suffisamment sévères.

Par ailleurs, il craint qu'il sera particulièrement difficile pour l'officier de l'état civil d'évaluer un mariage contracté à l'étranger.

Enfin, M. Anthuenis estime également que le projet de loi doit avoir pour objectif le retrait du titre de séjour après une procédure pénale. Actuellement, cette possibilité existe déjà après l'annulation du mariage en application de l'article 146*bis* du Code civil.

*
* *

M. Jan Peeters (sp.a-spirit) souscrit certes à la philosophie de base du projet de loi à l'examen, mais craint qu'il ne soit utilisé pour considérer comme suspects tous les mariages où l'un des conjoints est étranger.

Il souhaite par ailleurs obtenir une réponse aux deux questions concrètes suivantes:

– Dans quelle mesure le texte à l'examen modifie-t-il la responsabilité de l'officier de l'état civil?

– Les deux partenaires seront-ils sanctionnés ou la question de la culpabilité sera-t-elle laissée à l'appréciation du juge?

Daarnaast vraagt hij – in het licht van de belangrijke sommen die men bereid is voor een schijnhuwelijk te betalen - in hoeverre de minister bereid is om de voorgestelde strafmaat, die veel te laag is, te verhogen.

Tevens pleit de spreker voor het intrekken van al de mogelijke voordelen die met het schijnhuwelijk werden verworven, dus niet alleen de verblijfstitel maar ook de Belgische nationaliteit.

Ten slotte wenst de heer De Man te vernemen op welke manier men met de ontworpen tekst zal kunnen nagaan of een in het buitenland gesloten huwelijk ook een schijnhuwelijk is.

*
* *

De heer Filip Anthuenis (VLD) wijst – ondanks het feit dat met de ontworpen maatregelen slechts een fractie van de misstanden zal kunnen worden aangepakt - op het ontradend effect ervan.

In tegenstelling tot de voorgaande spreker, lijken de voorgestelde sancties hem toch voldoende streng.

Verder vreest hij dat de evaluatie door de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van een in het buitenland gesloten huwelijk bijzonder moeilijk zal zijn.

Ten slotte beaamt de heer Anthuenis dat de bedoeling van het wetsontwerp de intrekking van de verblijfstitel moet zijn na een strafrechtelijke procedure. Nu is dit reeds mogelijk na de nietigverklaring van het huwelijk met toepassing van artikel 146*bis* van het Burgerlijk Wetboek.

*
* *

De heer Jan Peeters (sp.a-spirit) onderschrijft weliswaar de basisfilosofie van het ontworpen wetsontwerp maar vreest dat het zal aangegrepen worden om alle huwelijken waarbij een vreemdeling betrokken is, als verdacht te beschouwen.

Daarnaast wenst hij nog een antwoord op de volgende twee concrete vragen:

– in welke mate wijzigt voorliggende tekst de aansprakelijkheid van de ambtenaar van de Burgerlijke Stand?

– zullen de beide partners gestraft worden of zal de schuldvraag aan het oordeel van de rechter overgelaten worden?

*
* *

Mme Talbia Belhouari (PS) adhère au principe de sanctionner les mariages blancs, si l'on entend par-là un mariage non célébré, qui a été contracté contre paiement en vue d'obtenir un titre de séjour pour l'une des parties concernées. Un mariage arrangé – éventuellement contracté à l'étranger – qui a été célébré ne peut cependant pas être considéré comme un mariage blanc. Dans cette optique, il convient, d'une part, d'être vigilant et, d'autre part, d'établir une bonne collaboration avec, notamment, le Maroc et la Turquie.

L'intervenante considère que les abus peuvent être évités en n'accordant la nationalité qu'après un certain temps, après qu'il a été constaté que les intéressés se sont effectivement intégrés dans la société.

*
* *

M. Mohammed Boukourna (PS) plaide en faveur d'une formation correcte des agents qui doivent effectuer les interviews d'évaluation du sérieux des intentions de mariage. Dans ce contexte, ceux-ci posent encore trop de question qui violent la vie privée.

B. Réponses du vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, répond qu'une éventuelle adaptation du Code de la nationalité belge et la directive relative aux compétences de l'officier de l'état civil relèvent des compétences de la vice-première ministre et ministre de la Justice.

Il n'a nullement l'intention de punir les victimes de mariages de complaisance par le biais du projet de loi à l'examen. Les dispositions en projet s'appliquent uniquement à la personne qui n'avait manifestement pas l'intention de s'engager dans une relation durable. Il estime, à cet égard, que – conformément à l'adage «*in dubio pro reo*» – une condamnation ne peut être prononcée que si la faute a été prouvée de manière irréfutable.

Le projet de loi à l'examen s'inscrit dans un ensemble de mesures destinées à lutter contre les abus du regroupement familial. Rappelons, à ce propos:

*
* *

Mevrouw Talbia Belhouari (PS) kan zich terugvinden in de bestraffing van schijnhuwelijken indien daarmee bedoeld wordt een niet-voltrokken huwelijk dat tegen betaling werd gesloten met het oog op een verblijfstitel voor een van de betrokken partijen. Een – eventueel in het buitenland gesloten – geregeld huwelijk dat voltrokken werd, kan echter niet als een schijnhuwelijk aangezien worden. In deze optiek wordt opgeroepen tot waakzaamheid, enerzijds, en een afdoende samenwerking met – inzonderheid – Marokko en Turkije, anderzijds.

De spreekster is van oordeel dat misbruiken kunnen worden tegengegaan door de nationaliteit slechts na verloop van tijd te verlenen nadat werd vastgesteld dat betrokkenen zich daadwerkelijk in de maatschappij geïntegreerd hebben.

*
* *

De heer Mohammed Boukourna (PS) pleit voor een afdoende opleiding van de ambtenaren die de interviews ter evaluatie van de ernst van de huwelijksintenties moeten afnemen. Er worden in die context immers nog altijd teveel vragen gesteld die de privacy schenden.

B. Antwoorden van de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, antwoordt dat een eventuele aanpassing van het Wetboek van de Belgische nationaliteit en de rondzendbrief met de bevoegdheden van de ambtenaar van de Burgerlijke Stand onder de bevoegdheden van de vice-eerste minister en minister van Justitie ressorteren.

Hij heeft niet de minste intentie om middels voorliggend wetsontwerp slachtoffers van schijnhuwelijken te bestraffen. Dit wetsontwerp is uitsluitend van toepassing op de persoon die klaarblijkelijk niet de bedoeling had om een duurzame verbintenis aan te gaan. Daarbij kan – volgens het adagium «*in dubio pro reo*» – slechts een veroordeling worden uitgesproken indien de fout onomstotelijk werd bewezen.

Het voorliggend wetsontwerp maakt deel uit van een geheel van maatregelen ter bestrijding van de misbruiken van de gezinshereniging. In dit kader wordt herinnerd aan:

– la circulaire du 13 septembre 2005 visant à optimiser la communication entre les officiers de l'état civil, d'une part, et entre ces officiers et l'Office des Étrangers, d'autre part;

– l'avant-projet de loi adopté par le Conseil des ministres modifiant le Code civil dans le but d'améliorer la communication entre les officiers de l'état civil;

– l'avant-projet de loi transposant la directive européenne 2003/86/CE du Conseil des ministres du 23 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial, qui sera soumis sous peu au Conseil des ministres. En cas de regroupement familial, dans un premier temps, il ne sera plus accordé qu'un seul titre de séjour à titre provisoire, dans des circonstances précisément définies en ce qui concerne le logement, l'assurance maladie et la stabilité des revenus.

Après l'entrée en vigueur des mesures projetées, un mariage pourra être annulé de deux manières.

D'une part, il y a l'annulation civile. Comme celle-ci s'applique *ex tunc*, cela signifie que le titre de séjour obtenu en raison du mariage est lui aussi annulé. Hors le cas où l'étranger est également autorisé à séjourner en Belgique pour d'autres motifs, l'Office des étrangers procédera toujours au retrait des documents de séjour concernés. Il en va de même lorsque le mariage est annulé après que les partenaires ont divorcé.

D'autre part, les mesures projetées permettront – selon l'adage «*fraus omnia corrumpit*» – que l'annulation, prononcée par le juge pénal et passée en force de chose jugée, d'un mariage dont le seul objet est d'obtenir un titre de séjour, entraîne également la perte de ce titre.

Contrairement à certaines affirmations, le taux de la peine est gradué. En outre, il est suffisamment lourd pour être dissuasif. La réaction de certains membres de l'opposition est d'autant plus surprenante à la lumière des propositions de loi déposées au Sénat et prévoyant des peines similaires. De surcroît, une peine plus lourde peut être infligée si un mariage de complaisance est traité dans le cadre d'un trafic et de traite d'êtres humains.

Les règles du droit international doivent être respectées scrupuleusement. Celles-ci ne permettent pas de limiter le droit au regroupement familial sur la base uniquement d'une tentative antérieure de conclure un ma-

– de rondzendbrief van 13 september 2005 ter optimalisering van de communicatie tussen de ambtenaren van de Burgerlijke Stand onderling, enerzijds, en tussen deze ambtenaren en de dienst Vreemdelingen-zaken, anderzijds;

– het door de Ministerraad aangenomen voorontwerp van wet ter verbetering van de communicatie tussen de ambtenaren van de Burgerlijke Stand door middel van een wijziging van het Burgerlijk Wetboek;

– het voorontwerp van wet ter omzetting van de Europese richtlijn 2003/86/EC van de Raad van Ministers d.d. 23 september 2003 betreffende de gezinshereniging dat eerstdaags aan de Ministerraad zal worden voorgelegd. In het geval van een gezinshereniging zal voortaan nog slechts een - in eerste instantie - voorlopige verblijfstitel worden verleend in nauwkeurig beschreven omstandigheden aangaande het verblijf, de ziekteverzekering en de stabiliteit van de inkomsten.

Na de invoegetreding van de ontworpen maatregelen zal een huwelijk op twee manieren kunnen worden nietig verklaard.

Enerzijds is er de burgerlijke nietigverklaring. Aangezien deze geldt *ex tunc*, betekent dit dat ook de ingevolge het huwelijk bekomen verblijfstitel vervalt. Behalve indien de vreemdeling op andere gronden gemachtigd zou zijn om in België te verblijven, zal de dienst Vreemdelingenzaken dan ook altijd overgaan tot de intrekking van de betrokken verblijfsdocumenten. Dit geldt ook wanneer het huwelijk nietig wordt verklaard nadat de partners uit de echt gescheiden zijn.

Anderzijds zullen de ontworpen maatregelen - volgens het adagium «*fraus omnia corrumpit*» - toelaten dat de in kracht van gewijsde gegane, door de strafrechter uitgesproken nietigverklaring van een huwelijk, dat er uitsluitend op gericht was een verblijfstitel te verwerven, ook het verval van deze titel tot gevolg zal hebben.

De strafmaat is – in tegenstelling tot wat sommigen menen – getrapt. Daarenboven lijkt zij zwaar genoeg om een afschrikkend effect te sorteren. De reactie van bepaalde leden van de oppositie is daarbij des te verrassender in het licht van de wetsvoorstellen die in de Senaat werden ingediend en waarin soortgelijke straffen werden voorzien. Daarenboven kan een zwaardere strafmaat gehanteerd worden indien een schijnhuwelijk behandeld wordt in het raam van mensensmokkel en mensenhandel.

De internationale rechtsregels dienen scrupuleus te worden nageleefd. Deze laten een beperking van het recht op gezinshereniging, louter op basis van een eerdere poging tot schijnhuwelijk niet toe. Hierbij wordt *in*

riage de complaisance. À cet égard, il est renvoyé *in concreto* à la directive précitée du Conseil de ministres du 23 septembre 2003.

L'officier de l'état civil qui estime être en présence d'un mariage de complaisance peut en informer le parquet. Le magistrat du parquet en charge du dossier devra apprécier si l'affaire est suffisamment grave pour intenter des poursuites. Il peut demander l'annulation de ce mariage devant le juge civil ou intenter une action pénale auprès du juge pénal. Lorsque les deux actions sont intentées simultanément, le principe «*le criminel tient le civil en état*» s'applique.

Enfin, le vice-premier ministre annonce avoir chargé l'Office des étrangers de notifier immédiatement les cas d'abus manifeste aux autorités judiciaires.

C. Répliques

M. Filip De Man (*Vlaams Belang*) demande des exemples de cas dans lesquels un étranger a été autorisé à séjourner en Belgique pour d'autres motifs que son mariage illégitime, de telle manière que l'Office des étrangers n'a pas pu retenir son titre de séjour.

Il s'enquiert également du délai dans lequel la déchéance du titre de séjour à la suite d'un divorce devrait être prononcée.

M. De Man demande enfin si des titres de séjour ont déjà été retirés à la suite de l'annulation d'un mariage de complaisance.

*
* *

Mme Nahima Lanjri (*CD&V*) constate que le ministre veut lui aussi empêcher que les victimes soient sanctionnées. Elle plaide dès lors pour que cette disposition soit insérée en tant que telle dans la loi, afin d'ôter tout doute possible.

Elle redoute en outre des incohérences en termes de taux de la peine à la suite de la confusion dans le chef des juges, entre les dispositions à l'examen et celles de la loi du 10 août 2005 modifiant diverses dispositions en vue de renforcer la lutte contre la traite et le trafic des êtres humains et contre les pratiques des marchands de sommeil.

concreto verwezen naar de bovengenoemde richtlijn van de Raad van ministers van 23 september 2003.

De ambtenaar van de Burgerlijke Stand die met een schijnhuwelijk meent te worden geconfronteerd, kan het parket hiervan op de hoogte stellen. De behandelende parketmagistraat zal dan moeten oordelen of de zaak voldoende zwaarwichtig is om vervolging in te stellen. Hij kan daarbij de nietigverklaring van dat huwelijk vorderen voor de burgerlijke rechter of bij de strafrechter een strafvordering inleiden. Wanneer beide vorderingen tegelijkertijd worden ingediend, geldt het principe «*le criminel tient le civil en état*».

Ten slotte deelt de vice-eerste minister mee de dienst Vreemdelingenzaken te hebben opgedragen om gevallen van manifest misbruik onmiddellijk aan de gerechtelijke overheden te melden.

C. Replieken

De heer Filip De Man (*Vlaams Belang*) wenst enkele voorbeelden van gevallen waarin een vreemdeling op andere gronden dan zijn onwettig huwelijk gemachtigd was om in België te verblijven zodat de dienst Vreemdelingenzaken zijn verblijfstitel niet kon inhouden.

Verder informeert hij - in het kader van de vervallen verklaring van de verblijfstitel na een echtscheiding - naar de termijn waarbinnen deze zou moeten zijn uitgesproken.

Ten slotte vraagt de heer De Man of er reeds verblijfstitels werden ingetrokken na de nietigverklaring van een schijnhuwelijk.

*
* *

Mevrouw Nahima Lanjri (*CD&V*) stelt vast dat ook de minister wil voorkomen dat slachtoffers gestraft worden. Zij pleit er dan ook voor deze bepaling als dusdanig in de wet op te nemen zodat elke mogelijke twijfel wordt voorkomen.

Voorts vreest zij voor inconsequenties *qua* strafmaat ingevolge verwarring bij de rechters tussen de voorliggende bepalingen en deze uit de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers.

Elle répète par ailleurs que la sanction ultime pour un mariage de complaisance est la déchéance du titre de séjour ainsi obtenu. De courtes peines d'emprisonnement et des amendes sont en effet insuffisantes. Les mesures en projet constituent une avancée dans la bonne direction, mais elles ne vont pas assez loin, la condamnation n'entraînant pas automatiquement le retrait du titre de séjour. Les différentes procédures successives empêchent en effet que ce retrait soit efficace dans la pratique.

Mme Lanjri demande enfin instamment que des instructions appropriées soient données aux fonctionnaires concernés au sujet des mariages de complaisance. Elle espère que la vice-première ministre et ministre de la Justice sera également disposée à collaborer dans ce domaine.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, souligne que ce projet de loi participe de l'intensification de la lutte contre les mariages blancs prévue dans l'accord de gouvernement. Il ajoute qu'il est lui-même convaincu que la victime d'un mariage blanc ne peut pas être punie.

*
* *

Mme Marie Nagy (Ecolo) est effrayée par l'acharnement affiché dans le cadre de la croisade contre les mariages blancs éventuels. Elle attire l'attention sur les problèmes auxquels seront confrontés les officiers de l'état civil et souligne que la volonté de fuir son pays dans l'espoir d'une vie meilleure n'est pas un phénomène récent, ainsi qu'en témoignent les exemples de l'entre-deux-guerres.

Elle rappelle ensuite que le Conseil d'État a fait remarquer que la loi du 10 août 2005 modifiant diverses dispositions en vue de renforcer la lutte contre la traite et le trafic des êtres humains et contre les pratiques des marchands de sommeil incrimine déjà certaines pratiques.

L'intervenante considère par ailleurs qu'en dépit du contexte culturel parfois délicat, tout mariage forcé doit être condamné.

Verder herhaalt zij dat de belangrijkste sanctie voor een schijnhuwelijk het verval van de aldus bekomen verblijfstitel is. Korte celstraffen en boetes volstaan immers niet. De ontworpen maatregelen zijn weliswaar een stap in de goede richting maar volstaan niet omdat de intrekking van de verblijfstitel niet automatisch volgt op een veroordeling. De verschillende opeenvolgende procedures verhinderen immers dat deze intrekking in de praktijk efficiënt zou zijn.

Ten slotte dringt mevrouw Lanjri aan op gepaste onderrichtingen voor de betrokken ambtenaren met betrekking tot schijnhuwelijken. Zij hoopt dat ook de vice-eerste minister en minister van Justitie bereid is hieraan mee te werken.

*
* *

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, benadrukt dat dit wetsontwerp een onderdeel is van de in het regeerakkoord overeengekomen intensivering van de strijd tegen de schijnhuwelijken. Hij voegt daaraan toe dat hij er niet van overtuigd moet worden dat het slachtoffer van een schijnhuwelijk niet mag worden gestraft.

*
* *

Mevrouw Marie Nagy (Ecolo) is bevreesd voor de hardnekkigheid waarmee men bereid is op kruisvaart te trekken om eventuele schijnhuwelijken op te sporen. Hierbij wordt gewezen op de problemen waarmee de ambtenaren van de Burgerlijke Stand geconfronteerd zullen worden, enerzijds, én op het feit dat – zo getuigen de voorbeelden uit het interbellum – er ook in het verleden mensen bereid waren om hun land te ontvluchten op zoek naar een beter bestaan, anderzijds.

Voorts wijst zij op de opmerking van de Raad van State dat de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers reeds bepaalde praktijken strafbaar stelt.

Verder is zij van oordeel dat – ondanks de soms delicate en cultureel geladen context – elk gedwongen huwelijk dient te worden afgekeurd.

Mme Nagy annonce enfin qu'elle ne se prêtera pas à une nouvelle criminalisation des étrangers en Belgique.

*
* *

M. Filip Anthuenis (VLD) affirme que ce sont principalement les femmes qui sont victimes de mariages de complaisance.

En outre, il souligne que la réponse du ministre concernant le taux de la peine, d'une part, et le couplage du retrait du permis de séjour à une condamnation pour mariage de complaisance, d'autre part, est limpide.

*
* *

Mme Talbia Belhouari (PS) redoute que la peine plus légère prévue dans le projet de loi à l'examen vide la loi du 10 août 2005, précitée de sa substance.

Par ailleurs, elle estime que la désapprobation sans aucune nuance des mariages arrangés – pour des raisons culturelles ou religieuses – dans l'exposé des motifs stigmatisera encore davantage le ressortissant étranger. Il lui semble par conséquent indiqué d'augmenter les moyens affectés à la prévention et l'information afin d'éviter de susciter un conflit entre générations au sein de la population étrangère.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, explique qu'une condamnation pénale pour mariage de complaisance n'interdit pas l'exercice d'autres droits tels que le droit d'introduire une demande d'asile, par exemple.

La lutte contre les mariages de complaisance doit commencer au niveau local. Il est dès lors nécessaire d'améliorer la communication entre les administrations communales, d'une part, et entre les administrations communales et l'Office des étrangers, d'autre part.

Le projet de loi ne porte pas sur les qualifications de «traite des êtres humains» et de «trafic des êtres humains», mais sur plusieurs formes de la qualification de «mariage blanc». Un éventuel concours de qualifications demeure parfaitement possible. Cette décision est prise par le procureur du Roi.

Ten slotte kondigt mevrouw Nagy aan zich niet te zullen lenen voor een verdere criminalisering van de vreemdelingen in België.

*
* *

De heer Filip Anthuenis (VLD) stelt dat vooral vrouwen het slachtoffer zijn van een schijnhuwelijk.

Daarnaast benadrukt hij dat het antwoord van de minister inzake de strafmaat, enerzijds, en de koppeling van de intrekking van de verblijfstitel aan een veroordeling wegens een schijnhuwelijk, anderzijds, niets aan duidelijkheid te wensen overlaat.

*
* *

Mevrouw Talbia Belhouari (PS) vreest dat de lichtere strafmaat van het voorliggend wetsontwerp de bovengenoemde wet van 10 augustus 2005 uitholt.

Verder is zij van oordeel dat de botte afkeuring van – om culturele of religieuze redenen - geregelde huwelijken in de memorie van toelichting de vreemdeling nog verder zal stigmatiseren. Daarom lijkt het haar aangewezen om – ter voorkoming van een generatieconflict onder de vreemdelingen – de middelen voor preventie en informatie op te drijven.

*
* *

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, verduidelijkt dat een strafrechtelijke veroordeling wegens het sluiten van een schijnhuwelijk de uitoefening van andere rechten, zoals – bijvoorbeeld – het recht op een asielaanvraag, niet verbiedt.

De strijd tegen de schijnhuwelijken moet op het lokale niveau beginnen. Vandaar dat de communicatie tussen de gemeentebesturen onderling en tussen de gemeentebesturen en de dienst Vreemdelingenzaken moet worden verbeterd.

Het wetsontwerp slaat niet op de kwalificaties «mensenhandel» of «mensensmokkel» maar op de verschillende vormen van de kwalificatie «schijnhuwelijk». Een eventuele samenloop van kwalificaties blijft perfect mogelijk. Deze beslissing wordt door de procureur des Konings genomen.

Le projet de loi ne porte pas davantage sur le mariage blanc d'une personne de nationalité belge. Cette problématique relève en effet des compétences de la vice-première ministre et ministre de la Justice. Il vise en revanche le mariage blanc qui est contracté entre deux étrangers, et cette question est du ressort du vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur.

L'innovation du projet de loi réside dans le fait qu'un mariage blanc est désormais aussi pénalement punissable. Il existe en effet des cas dans lesquels il est bel et bien question d'un mariage blanc entre étrangers, mais non de trafic d'êtres humains ou de traite des êtres humains, de sorte que la loi du 10 août 2005 n'est pas applicable.

Il n'y a pas de limitation dans le temps pour la condamnation qui donnera lieu au retrait du titre de séjour.

Il est suffisamment clair quelles personnes le projet de loi vise.

La peine progressive prévue par le texte à l'examen est équitable. Elle constitue un compromis honorable entre ceux qui considèrent que l'on ne va pas assez loin et ceux qui estiment que l'on est déjà allé suffisamment loin.

Un mariage forcé est un mariage dans lequel un des partenaires ou les deux n'ont pas leur mot à dire lors de conclusion de l'engagement de mariage et sont apposé à ce dernier. Est assimilé à cette situation le fait de collaborer aux actes matrimoniaux formels, mais sous une menace physique ou morale.

Enfin, le vice-premier ministre considère que la prévention constitue naturellement un pan important de la problématique. Il est en effet préférable d'éviter de tels mariages que de devoir les punir.

*
* *

Mme Marie Nagy (Ecolo) s'enquiert des mesures prises pour améliorer la collaboration entre les administrations communales et l'Office des étrangers.

*
* *

Het wetsontwerp slaat evenmin op een schijnhuwelijk van een persoon met de Belgische nationaliteit. Deze problematiek ressorteert immers onder de bevoegdheden van de vice-eerste minister en minister van Justitie. Het betreft daarentegen het schijnhuwelijk dat tussen twee vreemdelingen wordt gesloten en daarvoor is de vice-eerste minister en minister Binnenlandse Zaken bevoegd.

De vernieuwing van het wetsontwerp bestaat erin dat een schijnhuwelijk voortaan ook strafrechtelijk strafbaar gesteld kan worden. Er bestaan nu eenmaal gevallen waarin er wel sprake is van een schijnhuwelijk tussen vreemdelingen maar niet van mensensmokkel of mensenhandel waardoor de bovengenoemde wet van 10 augustus 2005 niet van toepassing is.

Er is geen tijdsbeperking betreffende de termijn voor de veroordeling die aanleiding zal even tot de intrekking van de verblijfstitel.

Het is voldoende duidelijk welke personen het wetsontwerp viseert.

De getrapte strafmaat in de voorliggende tekst is billijk. Zij vormt een eerbaar compromis tussen diegenen die menen dat men niet ver genoeg gaat en hen die vinden dat men reeds ver genoeg gegaan is.

Een gedwongen huwelijk is een huwelijk waarbij één of beide huwelijkspartners geen eigen zeggingschap heeft over het sluiten van de huwelijksverbintenis en daarmee niet instemt. Onder deze situatie wordt mede begrepen het wel meewerken aan de formele huwelijks-handelingen doch onder lichamelijke of geestelijke bedreiging.

Ten slotte stelt de vice-eerste minister dat preventie vanzelfsprekend een belangrijk onderdeel van de problematiek is. Het is immers verkieslijker dergelijke huwelijken te vermijden dan ze te moeten bestraffen.

*
* *

Mevrouw Marie Nagy (Ecolo) informeert naar de maatregelen die werden genomen om de samenwerking tussen de gemeentebesturen en de dienst Vreemdelingenzaken te verbeteren.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, répond qu'il transmettra la circulaire du 13 septembre 2005 à la commission.

*
* *

Se référant à l'avis du Conseil d'État, qui fait observer qu' «*Actuellement, la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers permet déjà de sanctionner pénalement certains agissements visés à l'article 79 bis en projet*», Mme Talbia Belhouari (PS) s'interroge sur l'utilité qu'a encore la loi précitée du 10 août 2005.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, précise que le procureur du Roi peut conclure, d'une part, qu'il existe un concours de qualifications, mais, d'autre part, qu'il existe également – en dehors de tout trafic ou traite d'êtres humains – des cas dans lesquels il ne peut utiliser que la seule qualification «mariage de complaisance».

*
* *

Mme Nahima Lanjri (CD&V) redoute que des procureurs différents qualifient différemment des situations identiques, lesquelles ne seraient par conséquent plus sanctionnées uniformément.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, est convaincu qu'à la suite de la rationalisation de la politique en matière de poursuites, tous les parquets remarqueront un concours éventuel. Il ne souhaite donc pas intervenir dans la liberté d'appréciation du procureur du Roi ni dans celle du juge.

*
* *

Mme Marie Nagy (Ecolo) demande, à la lumière de l'avis du Conseil d'État, quelles sont les pratiques dommageables qui ne relèvent pas de la loi du 10 août 2005 modifiant diverses dispositions en vue de renforcer la

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, antwoordt de rondzendbrief van rondzendbrief van 13 september 2005 aan de commissie te zullen bezorgen.

*
* *

Mevrouw Talbia Belhouari (PS) vraagt zich, verwijzend naar het advies van de Raad van State waarin deze stelt dat «de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (..) het thans reeds mogelijk <maakt> straffen te stellen op bepaalde kwalijke praktijken bedoeld in het ontworpen artikel 79bis» (DOC 51 1681/001 – blz. 8), af welk nut de bovengenoemde wet van 10 augustus 2005 nog heeft.

*
* *

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, verduidelijkt dat de procureur des Konings kan beslissen dat er een samenloop van kwalificaties is, enerzijds, maar dat er – los van enige mensensmokkel of mensenhandel – ook gevallen zijn waarin hij uitsluitend de kwalificatie «schijnhuwelijk» kan hanteren, anderzijds.

*
* *

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) vreest dat verschillende procureurs identieke situaties verschillend zullen kwalificeren waardoor deze niet op een eenvormige manier bestraft zullen worden.

*
* *

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, is ervan overtuigd dat – ingevolge de stroomlijning van het vervolgingsbeleid – een eventuele samenloop door al de parketten zal opgemerkt worden. Hij wenst dan ook niet tussen te komen in de appreciatievrijheid van de procureur des Konings noch in deze van de rechter.

*
* *

Mevrouw Marie Nagy (Ecolo) informeert in het licht van het advies van de Raad van State welke kwalijke praktijken niet onder de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de ver-

lutte contre la traite et le trafic des êtres humains et contre les pratiques des marchands de sommeil.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, rappelle que, dans certains cas, la qualification «mariage de complaisance» est la seule à pouvoir être utilisée, car il n'y a ni trafic ni traite des êtres humains.

*
* *

M. Filip De Man (Vlaams Belang) demande combien de titres de séjour ont déjà été retirés à la suite de l'annulation du mariage qui avait donné lieu à sa délivrance.

*
* *

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, renvoie aux instructions permanentes de l'Office des étrangers en ce domaine. Il ne dispose toutefois pas de chiffres concrets.

*
* *

À la suite de cette discussion, *Mme Nahima Lanjri (CD&V)* renonce, au nom des auteurs de la proposition de résolution jointe, à ce que celle-ci soit jointe au projet de loi à l'examen.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1^{er}

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 2

Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n° 1, DOC 51 1861/002) qui tend à inscrire *expressis verbis* dans le texte que les victimes éventuelles d'un mariage fictif tombent en dehors du champ d'application du projet de loi.

sterking van de strijd tegen mensenhandel en mensen-smokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers ressorteren.

*
* *

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, herhaalt dat er gevallen zijn waarbij uitsluitend de kwalificatie «schijnhuwelijk» kan gehanteerd worden zonder dat er sprake is van mensensmokkel of mensenhandel.

*
* *

De heer Filip De Man (Vlaams Belang) vraagt hoeveel verblijfstitels er reeds werden ingetrokken na de nietigverklaring van het huwelijk dat aanleiding gaf tot de uitreiking ervan.

*
* *

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, verwijst naar de permanente instructies van de dienst Vreemdelingenzaken dienaangaande. Hij heeft echter geen concrete cijfers te zijner beschikking.

*
* *

Ingevolge deze bespreking ziet *mevrouw Nahima Lanjri (CD&V)* namens de indieners van het samengevoegd voorstel van resolutie af van de samenvoeging ervan met voorliggend wetsontwerp.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel vergt geen verdere bespreking.

Art. 2

De dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes (CD&V) dienen *amendement nr 1* in (DOC 1861/002). Dit amendement strekt ertoe *expressis verbis* in de tekst op te nemen dat eventuele slachtoffers van een schijnhuwelijk buiten het toepassingsgebied van het wetsontwerp vallen.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) retire l'amendement à condition que les parquets reçoivent les directives nécessaires en la matière.

*

Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n°2, DOC 1861/002) qui vise à prévoir une gradation dans la répression du mariage de complaisance.

Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n°3, DOC 1861/002). Cet amendement vise à limiter le nombre de tentatives de contracter un mariage de complaisance.

M. Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, répète que cette mesure est contraire aux directives internationales en vigueur.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) retire par conséquent l'amendement.

*

Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n°4, DOC 1861/002) qui tend à annuler automatiquement le titre de séjour obtenu en contractant un mariage de complaisance.

*

En remplacement de l'amendement n°4, Mme Nahima Lanjri et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n°6, DOC 1861/003). Cet amendement tend à annuler automatiquement le titre de séjour acquis en contractant un mariage de complaisance uniquement après une condamnation.

Art. 2bis

Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n° 5, DOC 1861/002) visant à déchoir de la nationalité belge les personnes ayant acquis celle-ci à la suite d'un mariage de complaisance.

Art. 2ter

Mme Nahima Lanjri et M. Dirk Claes (CD&V) présentent un amendement (n° 7, DOC 1861/003) qui a pour objet d'imposer au ministère public l'obligation d'enga-

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) trekt het amendement in op voorwaarde dat de parketten de nodige richtlijnen dienaangaande ontvangen.

*

De dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes (CD&V) dienen amendement nr 2 in (DOC 51 1861/002) dat beoogt een gradatie in de bestraffing van het schijnhuwelijk te voorzien.

De dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes (CD&V) dienen amendement nr 3 in (DOC 51 1861/002). Dit amendement wil het aantal pogingen om een schijnhuwelijk te sluiten, beperken.

De heer Patrick Dewael vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, herhaalt dat dit tegen de vigerende internationale richtlijnen ingaat.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) trekt het amendement dientengevolge in.

*

De dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes (CD&V) dienen amendement nr 4 in (DOC 51 1861/002) met de bedoeling de verblijfstitel die door een schijnhuwelijk verkregen werd, automatisch te laten vervallen.

*

Ter vervanging van het amendement nr 4 dienen mevrouw Nahima Lanjri en de heer Dirk Claes (CD&V) amendement nr 6 in (DOC 51 1861/003). Dit amendement beoogt de verblijfstitel die door een schijnhuwelijk verkregen werd, slechts na een veroordeling automatisch te laten vervallen.

Art. 2bis

De dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes (CD&V) dienen amendement nr 5 in (DOC 1861/002) waarmee zij de ingevolge een schijnhuwelijk verkregen Belgische nationaliteit vervallen wensen te zien.

Art. 2ter

Mevrouw Nahima Lanjri en de heer Dirk Claes (CD&V) dienen amendement nr 7 in (DOC 1861/003). Dit amendement strekt ertoe het Openbaar Ministerie de verplich-

ger une procédure d'annulation du mariage après une condamnation pour mariage de complaisance.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) retire l'amendement.

Art. 3

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

V.— VOTES

Article 1^{er}

Cet article est adopté par 13 voix contre 2.

Art. 2

Les amendements n^{os} 2 de Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes et 6 de Mme Nahima Lanjri et M. Dirk Claes sont successivement rejetés par 12 voix contre 4.

L'article est adopté par 13 voix contre 2 et une abstention.

Art. 2bis

L'amendement n^o 5 de Mmes Nahima Lanjri et Katrien Schryvers et M. Dirk Claes est rejeté par 12 voix contre 4.

Art. 3

Cet article est adopté par 14 voix contre 2.

L'ensemble du projet de loi est adopté par 13 voix contre 2 et une abstention.

*
* *

Par conséquent, la proposition de loi jointe devient sans objet.

La rapporteuse,

Jaqueline GALANT

Le président,

André FRÉDÉRIC

ting op te leggen de procedure voor de vernietiging van het huwelijk in te leiden na een veroordeling voor schijnhuwelijk.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) trekt het amendement in.

Art. 3

Dit artikel vergt geen verdere bespreking.

V. — STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel worden aangenomen met 13 tegen 2 stemmen.

Art. 2

De amendementen nrs 2 van de dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes en 6 van mevrouw Nahima Lanjri en de heer Dirk Claes worden achtereenvolgens verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Het artikel wordt aangenomen met 13 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Art. 2bis

Het amendement nr 5 van de dames Nahima Lanjri en Katrien Schryvers en de heer Dirk Claes wordt verworpen met 12 tegen 4 stemmen.

Art. 3

Dit artikel worden aangenomen met 14 tegen 2 stemmen.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 13 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Dientengevolge valt het samengevoegde wetsvoorstel zonder voorwerp.

De rapporteur,

Jaqueline GALANT

De voorzitter,

André FRÉDÉRIC